

ALLAH'A İMAN PEYGAMBERLERE İMANI GEREKTİRİR

İmanın altı rüknü var. Bunların içinden Allah'a iman, diğer beş iman rüknünü de içine alır. Yani Allâhu Teâlâ varsa melekleri, kitapları, peygamberleri, ahiret hayatı ve kader de vardır. Onun için Allâhu Teâlâ'nın varlığına inanmak, diğer iman rükünlerine de imanı netice verir.

Bu bağlamda Cenab-ı Hakk'ın varlığı ve O'na iman, resulleri ve onlara imanı da gerektirir. Bu hakikati delilleriyle anlayabilmek için öncelikle “*Niçin imtihan?*” sorusuna cevap vermek yerinde olacaktır.

İmtihan Peygamberlerin Varlığını Gerektirir

Yapılanın ne olduğunu ve neye hizmet ettiğini en iyi yapan bilir. Bir kitapla anlatılmak istenen şeyi en iyi yazarı ifade eder. Bir sanatın sırlarını, en iyi sanatkârı anlar. Dolayısıyla yapanın, yazanın ve sanatkârın iradesini dikkate almadan, sadece yapılanlara, yazılanlara ve sanata bakarak sonuç çıkarmaya çalışmak ya yanlış olur veya eksik kalır.

Aynen öyle de kâinata, eşyaya ve olaylara ilâhî muradı, isim ve sıfatlarının gereklerini gözardı ederek bakanların, olanların iç yüzünü, sırrını, hikmetini ve gayesini anlamaları mümkün değildir.

Cenab-ı Hakk'ın bütün isim ve sıfatları ezeli ve ebedi oldukları için ebediyyen tecelli edecekleri ahiret hayatını, yani ebedi cennet ve cehennemi isterler. Yani celâlî isimler, ebedi azap yeri olan cehennemi ve onu hak edenleri; cemalî isimler ise ebedi mükâfat yeri olan cenneti ve ona lââyık olanları gerekli kılar.

Eğer Cenab-ı Hak bir kısım kullarını imtihan etmeden doğrudan cehenneme ve cennete koysaydı, cehenneme girenlerin “*Bizim suçumuz neydi ki cehennemde bize azap ediyorsun?*” diyerek ilâhî takdir, hikmet ve adaleti sorgulamaya ve şikâyete hakları olurdu. Hâlbuki Cenab-ı Hakk'ın bir ismi de Adl'dir, adaleti sonsuz olandır. Allahu Teâlâ adaletsizlikten münezzehtir. Bunun için Adl isminin gereği olarak cehenneme kimlerin gireceğine adaletle hükmetmek için, dünya imtihanı gerekli oldu. Öyle bir imtihan olmalıydı ki amelce kimlerin daha üstün ve güzel olduğu ortaya çıksın ve herkes kendi hür iradesiyle, hiçbir iltimas ve kayırma olmaksızın ya o imtihandan geçsin veya yine kendi hür iradesiyle hiçbir baskı ve zorlama olmadan o imtihandan kalsın.

İşte bu imtihan sırrı ise insanlar arasında Allah'ın elçisi, Allah katında da insanların elçisi olacak ve insanların arasından çıkarak beşerin kendisini rehber ve imam yapabileceği

peygamberleri ve mukaddes kitapları gerekli kılmıştır. Çünkü imtihan, perdeler arkasından açılan kapılardan hakikatlerin akıllara gösterilmesini gerektirir. Yoksa imtihanda, ister istemez tasdik edecek derecede perdesiz olarak hakikatler gösterilmez. Yani akla kapılar açılır, ihtiyarlar elden alınmaz.

Demek ki ulûhiyet, imtihan perdesini gerektiriyor; öyle ise aşağıda maddeler halinde gelecek hakikatleri okurken “imtihan gerçeğini” hatırdan çıkarmamak gerekmektedir.

İşığın Güneşe Lüzumu Derecesinde Beşere Resuller Lâzımdır

Bu hakikatin bazı nüktelerini maddeler halinde şöyle sıralayalım.

- Mükemmelliğin zirvesindeki bir güzellik sahibi, kendini gösteren ve tarif eden bir vasıta ile beşere kendini ilân etmeseydi, beşer o eşsiz güzelliği hakkıyla bilebilecek miydi?

- Güzelliğin zirvesindeki bir sanat sahibi, başkalarının beğenisini sanatı üzerine çeken bir ilâncı ile teşhir edilmeseydi, insanlık böyle bir zatı lâıykıyla tanıyabilecek miydi?

- Allâhu Teâlâ'nın bütün kâinatta hükmeden muhteşem bir terbiye edicilik (rububiyet) saltanatı var. Acaba halk arasında vahdetini bir elçi ile ilân etmeseydi bu mükemmel rububiyet, ibadet ile karşılık bulur muydu?

- Cenab-ı Hakk'ın acayip mucizelerle, çok garip ve kıymetli cevherlerle dolu nihayetsiz gizli hazineleri, yani gizli kemâlâtı var. Böyle bir zatın, sarraf bir tarif ve teşhir edici vasıtasıyla bu gizli hazinelerini halkın beğenisine arz edip, sergiler ve galeriler açarak teşhir ederek gizli kemâlâtını göstermek istemesi hikmetin ta kendisi değil midir?

- Cenab-ı Hak bu kâinatı bütün isimlerinin mükemmelliğini gösteren, garip ve ince sanatlarla süslenmiş ve gezilip temaşa edilecek muhteşem bir saray gibi yaratmıştır. Elbette onu tarif eden bir rehber tayin etmesi hikmetine son derece uygundur.

- Âlemlerin Rabb'i olan Allah, şu kâinatı her an hayretverici bir faaliyetle muhteşem bir değişim ve dönüşüm içinde çalkalamaktadır. Bütün akılların merak ettiği ve “kâinatın tılsımı” denilebilecek bu muhteşem faaliyetlerin gayelerini ve sırlarını bir elçisi vasıtasıyla beşere ders vermesi O'nun hikmet ve rahmetinin gereğidir.

- Allah'ın bütün varlıklar için sorulan ve bütün akılların merak ettiği **“Necisin? Nereden geliyorsun? Nereye gidiyorsun?”** sorularının cevabını bir elçisi vasıtasıyla vermemesi hiç mümkün müdür?

- Hem hiç mümkün olur mu ki bu güzel sanatlar ile kendini akıllı ve şuurlu kullarına tanıttıran ve kıymetli nimetleriyle sevdiren Cenab-ı Hak, bunun karşılığında onlara razı olduğu şeylerin neler olduğunu ve arzularının neler olduğunu bir yaveri vasıtasıyla bildirmesin?

- Yine hiç mümkün müdür ki Allâhu Teâlâ insanı akıl ve şuurca herşeyle alâkalı ve kabiliyetçe kendine küllî ve geniş ibadetler yapabilecek bir donanımda yaratsın, sonra bir hoca bir rehber vasıtasıyla insanın yüzünü çokluktan kendi zatına, yani tevhidine çevirmek istemesin?

Bunlar gibi daha pek çok peygamberlik vazifelerinin her biri, beşerin risaletsiz olamayacağına dair kesin birer delildir. Güneş, ışıksız düşünülemediği gibi ulûhiyet de risaleti ister, gerekli kılar.

Yapan Bilir, Bilen Konuşur

Kâinatın sahibi ve idarecisi olan Allah, elbette bilerek ve hikmetle icraatlar yapıyor. Her tarafı görerek ve bilerek idare ve terbiye ediyor. Her şeyde görünen hikmetleri, gayeleri ve faydaları irade ederek yönetiyor.

Madem yapan bilir, elbette bilen konuşur. Madem Cenab-ı Hak konuşacaktır; elbette akıllı, şuurlu ve konuşmasını bilenlerle konuşacaktır. Elbette akıllı ve şuurlu varlıklar içinde diğer varlıkların da özellikleri kendinde toplanan, küllî ve kuşatıcı bir şuuru olan insanla konuşacaktır. Madem insanla konuşacak; elbette insanlar içinde hitaba en lâıyk ve en mükemmel olanlarla konuşacaktır. Madem en mükemmel, kabiliyetleri en yüksek, ahlâkı en yüce ve diğer insanlara rehber olacak olanlarla konuşacaktır. Elbette bu zatlar peygamberlerdir. En başta da Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dır.

Kâinatın Düzen Nübüvveti Zaruri Kılar

Kâinatın her tarafında gözlemlenen düzen, insan dünyasında dahi bir düzeni gerekli kılar. Bu da ancak peygamberlerle olur.

Binbir türlü evhamlarla, vesveselerle, şüphelerle ve bâtıl fikirlerle karışık insanların fikirlerine istikamet verecek, ancak ilâhî mürşitler olabilir ki onlar da muhakkak peygamberlerdir. Yine yaratılışça sınır getirilmeyerek uçları açık bırakılan şehvet, akıl, öfke gibi duygularına mağlup olarak diğer insanların hak ve hukuklarına geçen ve zulümler yapan insanın, bu hissiyâtına itidal verecek, ancak ilâhî terbiyeciler olabilir ki onlar da şüphesiz peygamberlerdir. Keza, insanın bütün manevi kabiliyetlerini geliştirecek ve

insanlık madeninde bulunan bütün cevherleri işlettirip çalıştıracak, ancak ilâhi kişisel gelişim uzmanları olabilir ki onlar da peygamberlerdir.

Esmâü'l-Hüsnâ Peygamberleri Lüzumlu Kılar

Madem kâinat mevcuttur ve inkâr edilmez. Elbette kâinatta görünen hikmet, inâyet, rahmet, güzellik, düzen, ölçü, sanat, süs gibi hakikatler dahi hiçbir surette inkâr edilemez. Madem bu sıfatların ve fiillerin inkârı mümkün değil; elbette o sıfatlarla sıfatlanan ve o fiillerin fâili olan Zât-ı Vâcibü'l-Vücut, Hakîm, Kerîm, Rahîm, Cemîl, Hakem ve Adl isimleri dahi hiçbir şekilde inkâr edilemez. Elbette o fiillerin, isimlerin ve sıfatların en mükemmel tecellilerine mazhar, hatta onların tahakkuk etmesine vesile olan rehber, hoca ve ilâncı olan peygamberler hiçbir şekilde inkâr edilemez. Kâinattaki hakikatler ve onların ışıkları gibi peygamberler dahi kâinatın en parlak bir ışığıdır.

Hocası Olmayan Anlaşılmaz Bir Kitap Anlamsız Bir Kağıt Yığınının İbarettir

Cenab-ı Hak şu kâinatı, her sayfasında milyonlarca kitap kadar bilginin gizlendiği, her cümlesinde milyonlarca sayfa kadar sırların yazıldığı, her kelimesinde milyonlarca cümleler kadar hakikatlerin yerleştirildiği bir kitap gibi yaratmıştır.

Nasıl ki anlaşılmasız bir kitabı ders verip anlatan bir hoca olmazsa, o kitap anlamsız bir kâğıt yığınının ibaret kalır; aynen öyle de şu muhteşem kâinat kitabını da ders verip sırlarını ve hakikatlerini anlatan bir hoca olmazsa kâinatın da varlık gayeleri anlamsızlığa düşerdi. Her şey anlamını yitirirdi.

İnsanın Fitrî Özellikleri Risaleti Lüzumlu Kılar

Şu kâinat gayet düzenli bir memleket, harika bir şehir ve gayet süslü bir saray gibidir. Elbette ki bu kâinatın bir ustası, bir hâkimi ve bir sahibi vardır.

Madem ki bütün o âleme, o memlekete, o şehre ve o saraya alâka gösteren; duyu, duygu ve cihazlarıyla bütün varlıkları merak edip irtibata geçen; akli, fikri ve nazarı çok geniş, kuşatıcı ve küllî olan bir insan türü vardır. Elbette o Muhteşem Yaratıcı'nın, mahlûkâtının en seçkini olan insan türü ile çok yüce ve pek yüksek bir münasebeti olacak, ona kudsi bir hitabı ve âli bir teveccühü bulunacaktır.

Elbette bu yüksek münasebetin, kudsi hitabın ve âli teveccühün mazharları peygamberlerdir ve en başta Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'dır.

Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm'ın Nübüvvet Delilleri

Buradaki konumuz, “Allah’a imanın peygamberlere imanı gerektirmesi” olduğundan bütün izahlarımız da bu çerçevede oldu. Yani Resul-ü Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimizin nübüvvet delillerinden ziyade, Allah’a imanın peygamberliği gerektirmesi üzerinde durduk.

Lâkin böyle bir konuda, Fahr-i Kâinat, Hayru'l-Beşer, Hâtem-i Enbiya Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimizin nübüvvet delillerine temas etmeden geçmek olmazdı.

Burada, bu delillerin bazılarını çok kısaca ve maddeler halinde uzaktan işaret etmekle yetineceğiz. Şöyle ki:

- Resulullah Efendimizden (s.a.v.) önce gelen yüz binlerce enbiya ve sonra gelen milyonlarca evliyanın ittifakla onun nübüvvetine olan şahitlikleri.
- Efendimizin (s.a.v.) risaletini müjdeleyen ve haber veren Tevrat, Zebur, İncil ve diğer bütün suhuflarda geçen yüzlerce işaretler.
- “İrhâsât” denilen, nübüvvetten önce yaşanan binlerce olağanüstü olaylar.
- Kendileri görülmeyip sadece sesleri işitilen ve adına “hâtif” denilen ruhânîlerin meşhur müjdeleri.
- Kâhinlerin, tevatür derecesinde O’nun (s.a.v.) risaletini haber vermeleri.
- Ayın yarılması gibi, gösterdiği binlerce mucizeleri.
- Ortaya koyduğu İslâm şeriatının hakkaniyeti.
- Kemâl noktadaki övülen ahlâkı.
- Risalet vazifesini en güzel bir şekilde icra ederken gösterdiği yüksek seciyeleri.
- Kimsenin yetişemediği yüksek takvası, herkesten fazla Rabbine ibadette ileri gitmesi, vazifesindeki fevkalâde ciddiyeti, hiçbir zorluktan yılmayan metaneti gibi yüzlerce kemâlâtını gösteren deliller.

Daha bunlar gibi nice nübüvvet delilleri, Hazret-i Muhammed Mustafa Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimizin risaletini güneş gibi aşikâr bir surette ispat ediyor.

Sonuç

Allahu Teâlâ'nın, diğer kullarına peygamberleri niçin elçi olarak gönderdiği meselesini doğru anlayabilmek için öncelikle ilâhî hikmetin “imtihanı” gerektirdiğinin kavranması “kilit taşı” gibidir. İmtihan sırrı bilindikten sonra Cenab-ı Hak ile kulları arasında niçin bir elçi olması gerektiğine akıllar daha kolay intikal edebilmektedir.

Bu temel esas üzerine, yukarıda izah edilen peygamberliğin lüzum hikmetlerini maddeler halinde şöyle özetleyebiliriz:

- Kemaldeki bir güzelliğin hakkıyla bilinmesi, resuller vasıtasıyla olur.
- Kemalâtın zirvesindeki bir sanatkârın lâyıkiyle tanınması elçiler sayesinde olur.
- Allâhu Teâlâ'nın kâinatta hükmeden muhteşem rububiyet saltanatı, ancak resuller vasıtasıyla ibadet ile karşılık bulur.
- Cenab-ı Hakk'ın isimleri gizli birer hazinedir. Bu hazinelerin kapılarının açılması, tarif, talim ve teşhiri ancak o isimlere en çok mazhar olan seçilmiş elçiler vasıtasıyla olur. Yoksa o gizli kemâlat hakkıyla bilinemezdi.
- Cenab-ı Hak bu kâinatı bütün isimlerinin mükemmelliğini gösteren, muhteşem bir saray gibi yaratmıştır. Elbette tarif eden bir rehber tayin etmesi hikmetine son derece uygundur.
- Âlemlerin Rabb'i olan Allah, şu kâinatı her an hayret verici bir faaliyetle muhteşem bir değişim ve dönüşüm içinde çalkalamaktadır. Bu muhteşem faaliyetlerin gayelerini ve sırlarını bir elçisi vasıtasıyla beşere ders vermesi O'nun hikmet ve rahmetinin gereğidir.
- Kâinat ve içindeki bütün varlıkların neci olduklarını, nereden geldiklerini ve nereye gittiklerini bir elçisi vasıtasıyla diğer insanlara bildirmemesi hiç mümkün müdür?
- Cenab-ı Hakk'ın, akıllı ve şuurlu kullarından varlıklarının gayesinin neler olduğunu, neler istediğini, onların hangi hallerinden razı olduğunu onların içinden bir elçisi vasıtasıyla bildirmesi ne kadar hikmetlidir.
- Cenab-ı Hak insanı akıl ve şuurca herşeyle alâkalı ve kabiliyetçe kendine küllî ve geniş ibadetler yapabilecek bir donanımda yaratmıştır. Elbette bir hoca ve rehber vasıtasıyla insanın yüzünü çokluktan kendi zatına, yani tevhidine çevirmemesi mümkün değildir.
- Yapan bilir, bilen konuşur. Allâhu Teâlâ da şüphesiz konuşacaktır. O konuştuıkları ise şüphesiz insanların en mükemmelleri olan enbiya olacaktır.
- Kâinatın her tarafında müşahede edilen düzen, kâinatın bir parçası olan insanın dünyasında dahi bir düzeni gerekli kılar. Bu da ancak peygamberlerle olur.
- Varlıklar üzerinde tecelliyâtı müşahede edilen esmâü'l-hüsânın bilinmesi ve tahakkuk etmesi, ancak bu isimlere hem mazhar hem de tahakkuklarına vasıta olan resullerle olur.

- Hocası olmayan anlaşılmaz bir kitap, anlamsız bir kağıt yığımından ibaret kalır. Kâinat kitabındaki gizli manalar da resullerin okutup bildirmesi olmazsa bilinemez ve kâinat da anlamını kaybederdi.

- İnsanın yaratılıştan gelen fitrî özellikleri, risaleti lüzumlu kılar.

Bütün bu delillerden sonra, net olarak şunu söyleyebiliriz: Işığın güneşi gösterdiği gibi, peygamberler de ulûhiyete delil olur.